esge

EL MOVIMENT DE REENCONTRE AVUI (1)

En el año 1956 comenzamos a descubrir —colectivamente, Seminario y Casas de Formación Sacerdotal de Barcelona— que "la ascética de la Unidad y de la colaboración" tenía unas exigencias que superaban la simple celebración del Octavario por la Unión. Aún teniendo en cuenta que algunos grupos prolongan su preocupación ecumenista durante todo el año.

Así pues, sentimos además la urgencia de dar un testimonio de unidad y de colaboración en nosotros mismos. Conscientes de que nuestra actual situación de seminaristas nos coloca en las condiciones más favorables para una iniciación profunda en este fundamental "sentido de Iglesia" que pide el mundo de hoy. (Cfr. las declaraciones de un miembro de la Comisión Conciliar de Estudios y Seminarios, después de su cuarta reunión plenaria) (Ecclesia 105 a).

A partir de entonces los futuros sacerdotes de la Diócesis de Barcelona, distribuidos en doce Casas de Formación, no sólo ya no se ignoran, sino que a través de variados contactos y siguiendo la consigna de Su Santidad Juan XXIII: "buscad siempre lo que nos une y no lo que nos separa", marchamos por esta difícil ruta de "la ascética de la Unidad y de la colaboración" (cfr. el testimonio epistolar que sigue a continuación)... esperando que, a su debido tiempo, fructifique en "una acción apostólica convergente y unida".

COLABORAN
José Breu, Antonio Morell, Francisco J. Fortuny, Luis Serrallach, Manuel Claret, Ignacio Riera S. I., Ramiro Gual, Jaime Santiveri.

DIBUJOS
Enrique Bastardas, Juan Soler A., J. Matas.

N.º 21 (Con licencia ecle.) **Diciembre 1961**

Seminario Conciliar Barcelona

Depósito Legal. B. 8135 - 1961

Carta oberta d'un seminarista a un estudiant religiós

Barcelona.

Benvolgut amic:

Tal com l'altre dia et vaig dir per telèfon, tinc moltes coses per explicar-te, no endebades és el primer estiu que passo al poble amb sotana... Però de tot això i de molts altres temes ja en parlarem quan el diumenge a la tarda anem a fer catecisme a la parròquia.

Em sembla que aquest fer un treball apostòlic en equip és ja —tenint en compte les nostres limitacions actuals— una fita que pot ser un bon punt de partida per un "reencontre" en les generacions que ens seguiran.

TEMA DE LA CARTA

És precisament d'aquest moment actual del "reencontre" que volia parlar-te ara. Pensa-hi, és assumpte d'interès (responsabilitat) comú.

En realitat, l'únic punt que veig molt clar, és: cal que el "reencontre" continuï en marxa. Però no em preguntis exactament en què ha de consistir)comptant amb l'aprovació dels nostres superiors) el "reencontre" del 1961-1962.

A fi de ser conscients de quines etapes ja han estat cremades, he refet subjectivament l'itinerari de la nostra experiència de cinc anys, per a recordar com a anat madurant la nostra amistat sacerdotal. (pre-sacerdotal)

MIRADA RETROSPECTIVA INTERIORITZADA

Te'n recordes del nostre primer "reencontre"? Vàrem estar de costat en el pontifical que va celebrar el nostre Sr. Arquebisbe en la primera gran convivència anyal del Tibidabo. En sortir, mentres parlàvem de que el que tenim més profundament comú sempre serà la participació de l'ÚNIC SACERDOCI, va tenir un "enllaç" i ens va contractar per escenificar un acudit en la sobretaula del dinar.

Durant el curs següent vàrem prendre part en les reunions periòdiques que —amb gran concurrència d'estudiants de totes les cases de formació sacerdotal de Barcelona— vam tractar uns quants temes d'interès comú: missions, litúrgia, catequesi, Acció Catòlica, pastoral en ambient obrer, entre universitaris, etc.

Tú i jo vàrem participar en el grup de Sociologia Religiosa. Per cert, que ja des de molt aviat es manifestaren dues orientacions:

Uns, tu entre ells, que s'interessaven sobretot per els principis teològics i per les conclusions pastorals d'aquesta ciència: per veure què havia de ser una pastoral unida i convergent, fixa la mirada vers un resultat eficaç; una pastoral de conjunt de tots els sacerdots diocesans (tant els seculars com els regulars) sota les directrius del bisbe. Perquè així és tal com han parlat els sants Pares en els darrers quaranta anys, i perquè això mateix diu la pastoral científica actual.

Però uns altres, basant-nos en les realitats existents, i per tant també d'aquells fets que no haurien d'existir —que no es poden deduir de cap principi immediat— però que malgrat tot existeixen i cal comptar-hi: vèiem tota una tasca cristiana i diocesana a estudiar i a fer...

LA CRISI DE L'EXPERIÈNCIA

Aquesta diferent mentalitat tenia força ressonància i analogies en tot el moviment de "reencontre".

Cada u va experimentar el fet —tan elemental, com tardanament reconegut— que "els altres", ells també, tenen la seva iniciativa, les seves concepcions, espiritualitats i la seva voluntat d'acció, en una paraula: ells també estan en marxa.

Poc a poc l'experiència ens va anar fent prendre consciència de la realitat: fins a quin punt són complexes les coses; la

(segueix a la pag. 2)

irrealitat dels principis absoluts; la necessitat de ponderar; cóm no s'ha fet tat després d'haver-ho vist clar i raonable, perquè l'egoisme i la rutina pesen molt en l'home; que no es guanya res en reduir a l'altre a silenci; etc.

I tot aquest afrontar la realitat "reencontre" va coincidir amb uns altres factors exteriors a nosaltres que contribuiren a que les dificultats se'ns apareguessin com insalvables i a que sentíssim el límit de les nostres forces... i vàrem deixar de fer "reencontre" tot un curs.

ENTRADA EN UNA ETAPA DE MADURESA

Durant el curs cada u de nosaltres va passar la seva crisi, però... ¡a l'amistat havia nascut. Ens vam escriure vàries vegades parlant-ne.

Tu havies de superar l'idealisme juvenívol, no podies restar encallat en l'esfera de l'ideal, fanàtic, dels principis. Estava molt bé fer la teologia del bisbe i dels seus collaboradors, els sacerdots. Però calia, també, pensar i fer el que ara es podia realitzar, a fi d'aconseguir autèntics indicis positius de ser els sacerdots idonis que l'Església necessita avui.

Jo, amb un gran esperit crític, preocupat per ser realista, estava a punt de naufragar en aquesta pseudo-realitat per parcial. Dispersat per les múltiples activitats preses en un moment d'evasió; decepcionat i escèptic de tot "reencontre", començava a pensar que no es podia fer res. (Com si les coses només es fessin quan no es tenen dificultats per fer-les!).

Al curs següent vam reemprendre els nostres retrobaments. Ho recordo perfectament, el primer dia que ens vàrem tornar a veure va ser en una sessió de cinema.

Posteriorment hem continuat treballant la nostra amistat sacerdotal. Unes vegades reflexionant de tú a tú sobre la difícil situació d'aquells rectors de suburbis que anàrem a visitar. Altres dies, dialogant en grup sobre algun tema teològic que ens interessava, o bé plantejant-nos —a propòsit de la reunió amb un missioner d'Africa "acabat de marxar"— les exigències de la nostra vocació sacerdotal, per eclesial, essencialment missionera, etc.

UNA MIRADA SACERDOTAL ALS ANYS PASSATS

Els nostres contactes no han estat únicament ocasió de practicar i crear en nosaltres la capacitat d'una colla de virtuts socials, indispensables per l'apostolat, avui; sino que a més ens han portat a una major estabilitat interior, perquè ens han forçat a aprofundir en la nostra espiritualitat, tant en el que tenim de comú, com en allò específic de cadascú.

L'experiència d'haver buscat la Unitat en la realitat de la nostra diversitat concreta i limitada, ens ha revelat una mica més quina és l'Església que cal que nosaltres estimem, l'única existent!

Hem après que el més eficaç no és pas somniar grans realitzacions ni estructures brillants, sinó en cada moment procurar treure el màxim partit de la realitat existent. Que la constància en l'obra empresa és l'únic que aconsegueix una veritable influència, perquè fa moviment. Que l'esperit evangèlic no té res a veure amb l'esperit bèlic. Que l'altre no és un home a reduir a silenci sinó un cor de germà a guanyar i una intelligència a illuminar en el respecte de la seva llibertat. Que la defensa de la veritat prohibeix els procediments contraris a la caritat, etc.

Poc a poc —ja han passat cinc anys— hem anat fent en comú un esforç de lucidesa davant les preocupacions del món d'avui a l'Església de sempre i d'avui. I hem pregat junts perquè siguem prou valents teologalment per acceptar i entusiasmar-nos en la part de responsabilitat que, avui i demà, ens toqui.

Mentrestant esperem, religiosament confiats, poder viure ben intensament l'aventura interior més interessant que cap home d'avui i de sempre ha pogut viure mai: ser sacerdots de l'Església de Jesucrist.

ALGUNES SUGGERENCIES CONCRETES PEL "REENCONTRE" D'AQUEST CURS

Jo diria que la curiositat i novetat d'un nou "reencontre" ja s'ha esvaït, que l'obertura de la majoria de les comunitats és ja una realitat.

Hem entrat en una línia de maduresa que la iniciativa (actitud activa) de tots cal que vagi cultivant.

Aquella pastoral de conjunt, de què parlàvem en començar, es presenta cada dia més: com una exigència sacerdotal, i com l'única solució viable pastoralment. El "reencontre" és un medi molt apropiat per aconseguir aquest fi en un pla ràpid, relativament...

Ja no podem contentar-nos en fer reunions més o menys folklòriques. Hem d'aprofitar totes les ocasions de contactes personals: treballs en comú (catecisme), diàlegs sobre temes de tipus intellectual, intercanvi en ocasió de visites a persones i institucions d'interès pastoral, excursions collectives, etc.

Bé amic, ja saps que quan em poso a escriure no acabaria... Pensa-hi i ja en parlarem. "(Amic lector, comunica tú, igualment, els teus desigs i iniciatives a l' "enllaç" de casa teva o bé a la mateixa redacció d'EUGE.)

Estic totalment d'acord amb tú quan em dius que és més fàcil fer la filosofia de la conversió que convertir-se... per això comencem, tu i jo, el diumenge per ser puntuals a la parada del "trole". Ah! pensa també a posar-te unes sabates adequades, per poder jugar a fútbol abans del catecisme.

Fins aviat. En Crist Jesús.

JOSEP BREU

CONTACTO CON LO REAL, ASCES

La Cruz ha sido siempre un signo de contradicción y un principio de selección entre los hombres. Allí donde ella ha aparecido han sido inevitables las oposiciones.

Algunos se sienten inclinados a considerar la Cruz más como un signo de tristeza, de restricción, de retroceso, que como un objetivo sublime que alcanzamos en nosotros, sobrepasándonos a nosotros mismos.

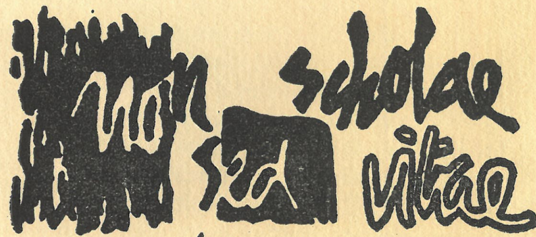
Esta manera de predicar la Pasión —como ascética cristiana— tiende, en la mayoría de los casos, al empleo de un vocabulario piadoso, donde las palabras más serias, más profundas —sacrificio, inmolación, expiación— son empleadas vacías de todo su sentido por la rutina, con una ligereza y alegría inconscientes. Sí, quizá sólo sean fórmulas. Pero lo que ocurre es que esta forma de hablar termina por dar la impresión de que el Reino de Dios no puede establecerse más que en el "luto", tomando constantemente el contrapié y la contracorriente de las energías y de las aspiraciones humanas, del contacto con la realidad viviente —hombres y cosas—.

En el fondo me parece que es poco cristiana esta perspectiva. (

La doctrina de la Cruz es aquella a la que se adhiere todo hombre, persuadido de que, cara a la inmensa agitación humana, se le abre un camino hacia algo luminoso y que este camino sube. La vida tiene un término. Supone una dirección de marcha, que ciertamente se halla orientada hacia la más alta espiritualización mediante el máximo esfuerzo.

A esta actitud, vaga aún, el cristianismo aporta, a la vez, precisión y proyección.

El nos descubre —ante los ojos y el corazón, para ganarlos y arraigar la fe— la apasionante e insondable realidad del Cristo histórico, en el que la vida ejemplar de un hombre individual recobra este drama misterioso. El Señor del mundo, llevando —como elemento de él— no solamente una vida elemental, sino la vida

total del Universo, experimentándola. Con su muerte en la Cruz nos da a entender, con nuestra sed de felicidad, que el término de la Creación no ha de buscarse en las esferas temporales de nuestro mundo visible, sino que el esfuerzo de nuestra fidelidad —que será trabajar en el mundo y para el mundo— debe consumirse más

(1) Contactos de estudiantes religiosos y seminaristas "Ut unum simus"

IS VERDADERA

allá de una total metamorfosis de nosotros mismos, y del mundo y la realidad que nos rodean.

De esta manera parece que, gradualmente, las perspectivas del renunciamiento alcanzan nuevos horizontes y matices profundos.

Es verdad que la Cruz significa "evasión" —en cierto sentido, que se aclarará más tarde— fuera del mundo sensible, y también, en cierto sentido, ruptura con este mundo.

Nos fuerza a traspasar un rellano, un punto crítico, por el que estamos unidos a estas realidades. Pero esto aceptado y realizado un día, nos da un espíritu concreto en todos nuestros pasos. Sin embargo, esta, que podríamos llamar "evasión" —que en cierto modo es desgarradora— no es otra cosa que aceptar más que nunca que estamos y somos aquí. Es una "sublimación". La Cruz nos invita y nos urge hacia cumbres un poco oscuras para nosotros, pero que en definitiva son un camino de progreso total humano-espiritual. La Cruz es justamente el camino del esfuerzo, de la capacidad y de la realidad del hombre, de su vida y del progreso constante que ha de ser ésta, pero sobrenaturalizados, rectificados y prolongados.

Jesús, en la Cruz, es el símbolo de la realidad, del inmenso trabajo del hombre, de la labor secular de todas las realidades humanas, pero que luego las eleva el espíritu para conducirlas a la realidad divina de Cristo y de su Iglesia.

La Cruz no es, pues, in-humana; es humanísima e incluso "sobre-humana". Ella está colocada al fin de la ruta que conduce al hombre a Dios.

Esto serían unas líneas fundamentales de ascesis cristiana y más aun, hoy, en que parece que el mundo, el hombre y la realidad toda, no oigan la Palabra de Dios desde la Cruz. Cada uno de los cristianos —laicos y sacerdotes —deberá, según su situación concreta y su vida, ir descubriendo todo lo que para él significa la Cruz, de realidad y de desasimiento.

Nosotros —sacerdotes— porque hemos consagrado la vida a una obra de salud universal, si somos consecuentes, no debemos vivir para nosotros, sino para el Mundo, a ejemplo de Jesús. En la medida de sus fuerzas el sacerdote ha de tomar conciencia de lo que el mundo ama, prosigue y sufre. Sumergirse en su propia generación y en comunión con lo humano para ser signo y testimonio.

Esto comporta un trabajo duro, constante, de revisión, de completa ascesis cristiana. Ha de vivir esta alianza inseparable de dos términos: uno, progreso personal, comunitario, contacto con lo real para que nuestra estructura propia de célula eclesial sea viviente, contacto con el evangelio que es real-divino, conciencia de que el sacerdocio es uno de los puntos de afrontamiento de la Iglesia y del mundo actual y, otro, renunciamiento en Dios, pero siempre esa preeminencia de lo segundo sobre lo primero, lo que resume, en sentido pleno, el misterio de la Cruz.

ANTONIO MORELL

trobar-nos amb · trobar-nos en

Heus aquí un títol ben sonor, ben actual, del nostre temps. Completem-lo: Trobar-nos amb Déu; trobar-nos amb els altres en Crist. És clar que agafat així té ***unes ressonàncies "pies" que són precisament el que no voldriem destacar aquí. No és pas la missió*** *del nostre "Euge" el donar matèria directament encaminada a la lectura espiritual.*

El nostre intent és fer algunes reflexions "personalistes" a l'entorn de la veritat en el seu caire religiós. No es pot dir que sigui una gran novetat. N'hi ha prou amb obrir la Bíblia per a comprendre que és un tema de tan venerable antiguitat com l'existència de les creatures. Ni els ***àngels ni el nostre pare Adam*** *van pensar mai que ells o el Déu amb qui tractaven fossin altra cosa que unes persones.*

Però pel que es veu els "Novatores", que tanta feina ens donen en els nostres textos, no creien que fos un tema viu de la nostra teologia. Com un nen amb un mirallet es van posar a jugar amb el raig de llum que arrancaven del sol de la veritat total. I van acabar prenent aquesta rateta de les veritats personalìstiques com única llum existent i, a la fi, es varen trobar "sedentes in tenebris": Havien apagat el sol real, enlluernats per la "rateta" que projectaren en la paret blanca de la seva existència. Des d'aleshores els catòlics anem de cap per fer-los veure que també nosaltres podem fer aparèixer la taqueta de llum malgrat no apagar-ne la font real i fins i tot la podem projectar amb més vivesa ***a través d'unes realitats que ells*** *creuen ritus màgics.*

I no pot ser d'altra manera quan la nostra història comença amb una Paraula de Déu que fa ***sortir el món de la fosca del no res. I la Paraula —que sempre ha estat el vincle de la unió personal—*** *ens fa tan capaços d'escoltar Déu i respondre-li que la mateixa humanitat en Crist es fa Paraula de Salvació per l'home i d'adoració a Déu, en una conversa de sobrenatural intimitat.*

Però no hi ha diàleg allà on no hi ha una voluntat que sigui capaç de lliurar amorosament el seu ser personal a l'interlocutor. I és per això que la pluja suau de la Paraula divina va caient sobre una terra que, si pot ser pedregosa i tancar-se en el refús, està cridada a esdevenir esponjosa i oberta a la rosada del diàleg i a la donació del cor per la fe amorosa.

Déu parla entre vels, sembla llunyà, molt llunyà en la seva paraula activa, però, en canvi el místic la sent tocar la "punta fina de l'ànima" i el màrtir dóna la vida pel seu Amor Personal. Déu parla entre boires de símbols, per "l'ús de les coses", en els sagraments, però l'home endevina i adora i sent amb els sentits de la fe que a través del símbol actiu ***està tastant les delícies de la*** *unió personal que comença, unió que en el Cel serà cara a cara amb les Persones divines en Crist, Veritat Personal Amorosa. I per això esperem.*

Quan la Paraula ha penetrat en la nostra ànima, som capaços de trobar-nos amb Déu; al conjur de la seva mateixa força li fem la donació personal que reclama el seu amor que ens abraça. Però al mateix temps som capaços de trobar l'actualitat permanent del que Déu ha creat i el valor diví del que Déu estima.

Quan obrà la Paraula primera de Déu, va aparèixer el món. Quan la plenitut de la Paraula Personal i Encarnada ve a nosaltre en l'Amor, apareix en germe una creació nova i eterna; i apareixen al nostre costat uns germans en qui la Paraula ha florit o ha de florir amb la brosta primaveral de la nova creació. Són germans quin Pare és Déu, quin destí és Déu, en qui Déu té posades les seves complaences i a qui Déu ha fet participants de la seva mateixa natura divina, canviant la seva migrada persona humana en una versió supra-natural.

Tot el que fa l'home, tot el que hi ha de perfecte i bo en la seva petita obra, es fa etern en la nova creació, s'immortalitza a l'oreig de la Paraula Personal que s'encarnà per l'home. Déu estima en Crist al seu fill que l'escolta i se li dona i en ell ho estima tot i tot ho vol conservar pels seus fills. Nosaltres, per obra de la Paraula, ens obrim i fem capaços de trobar-nos amb els altres homes i amb tot el que aquests germans facin i estimin.

El diàleg personal que culmina en l'entrega mútua i personal entre Déu i l'home ens fa conèixer-nos i trascendir-nos a nosaltres mateixos com a persones i ens fa percebre la personalitat dels nostres germans i el valor del seu món. Però la crida de la Paraula divina no es para en el contacte individual amb Déu i la persona del germà. A través de la seva Paraula activa en el símbol sagramental, Déu ens convoca a l'entorn de una taula per a menjar-hi tots el mateix Pa que farà de nosaltres una Persona Mística destinada a participar de la glòria divina del seu Cap, Paraula Encarnada en el diàleg divinitzador.

F. J. FORTUNY

La paz que siguió a la primera guerra mundial, estuvo bajo el signo de un americanismo que vino del brazo de los "boys" del Presidente Wilson. En las ciudades europeas, los hombres se contagiaron del optimismo juvenil yankee y hasta adoptaron su vestimenta: anchos pantalones, trinchera y flexible. También popularizaron sus diversiones: el baile "charleston", el fox-trot y un espectáculo de origen europeo desarrollado en América: el cine.

que han encontrado ha sido muy otra que la anterior. La ocupación nazi ha sida distinta de lo que fue la de Guilledrmo II. Este, aunque cruel, fue un ocupante del antiguo régimen: no llegaba más allá de la humillación y de la expoliación nacional. Hitler, en cambio, ha llegado hasta lo más íntimo del hombre: su religión, su raza, su estructura mental y hasta su misma conciencia libre, pesadilla de los dictadores y de los paranoicos.

ellas con pantalón tejano y blusón negro, paseando su "angustia", su "náusea" ante la existencia,

Una pasión noble, sin embargo, les domina a casi todas: la de la música. Demostrando con ello que el espíritu reivindica siempre en la juventud, por un lado o por el otro, su parte, y que por ello, quizás, nunca está todo perdido. "Donde hay música no puede haber cosa mala", dice ingenuamente el Quijote que

nombre de existencialismo a este modo de existir que hace de la nada la tela con que confecciona la existencia. Contradicción enorme, flagrante supercherÍa.

Un libro, entre otros, "L'Existentialisme est un humanisme", junto a tres obras de teatro y dos novelas, hicieron de Jean-Paul Sartre el ídolo, el maestro, el mesías de esta masa sin nombre ni dirección. Seleccionador de ideas filosóficas, autor teatral

El Sartrismo y su Epoc

Aquella época no tiene, a pesar de su ingenuo americanismo, un modo de pensar peculiar que la distinga. Muchos para denominarla de algún modo la llaman "los felices veintes" no diciendo nada como no sea una nostalgia senil. Y no es que fuese época estéril en el arte o en el pensamiento para que ninguna corriente la caracterizara. El cubismo, por ejemplo, tiene en París, por esa época, su mayor esplendor y en la derrotada Alemania el neoexpresionismo simbolizaría perfectamente una época de revolución y miseria. Pero en los "felices veintes" aún había élites cerradas, y el arte, la literatura y más aún la filosofía no estaban divulgadas por la calle. Los cursos de Mr. Bergson eran seguidos por un grupo numeroso que no frecuentaba los cafés del boulevard y por ello a ningún "chansonnier" se le ocurrió nunca denominarse bergsoniano y popularizar sus canciones dándoles el tinte filósofo de un "elan vital" pasado por el agua de la vulgaridad.

La post-guerra última, en cambio, se ha caracterizado por una moda absurda: la moda del existencialismo. Como en 1918 los soldados americanos han invadido los países europeos y además de los dólares y el Coca-Cola, también han impuesto su modo de vestir: pantalones tejanos ceñidos, camisetas de polo, guerreras y blusas de colores variados, que los europeos se han apresurado a adoptar. Pero la Europa

Otro factor favorece este abandono moral en los años 1945-50. La ciencia, la filosofía, el arte ya no son como años atrás el patrimonio de unos pocos iniciados. Estamos en plena época de la divulgación, del Reader's digest y de la publicidad organizada. El gran público asimila de un modo parcialmente favorable a la libertad de conducta los descubrimientos de la introspección, encontrando en el subconsciente, en los complejos,

una explicación que libera toda traba moral: lo que se hace queda justificado por lo que se es. Doctrina a propósito para toda una juventud aturdida por acontecimientos catastróficos, que la devora en las novelas de la "serie negra", la admira en el arte surrealista y la vive en la inmunidad de las grandes ciudades.

Por las calles de éstas no es raro ver grupos de juventud desmelenada, con un vestir desaliñao, indiferente al sexo: ellos y

no había oído ciertos ritmos ahora en boga.

Toda la música les interesa, pero por encima de todas les subyuga el Jazz por ser, sin duda, el más adecuado a su sentir de un presente sin esperanza.

Su ritmo excitante, angustioso, hondamente sensual y a la vez primitivamente religioso los introduce en un ahora retenido por el cual se olvida el temor del después.

A este clima complejo, movimiento sin dirección, de unos ánimos que se recobraban después de la catástrofe, cruzada sin cruz, le faltaba un nombre que lo significase. Un autor, el que más éxito tuvo en aquellos días en París, les puso al etiqueta de su sistema filosófico, gracias a la influencia mundana de su mensaje, cubriendo con el

de talento y agudo ingenio literario, su éxito sorprendió a todos.

La clave de este éxito estriba, sin duda, en que Sartre formula literariamente todo aquello que como reacción, la sociedad europea experimentaba durante los años terribles de la ocupación alemana y la post-ocupación. Repugnancia de toda tiranía después del campo de concentración y la deportación en masa. Repugnancia que no se limitaba a la coacción material sino que se extendía a toda otra forma de regla obligada espiritual, social y, no hay que decirlo, religiosa. Sartre, en sus novelas y sobre todo en las comedias —de las cuales "Huis clos" es la obra más original del teatro contemporáneo— presenta al aturdimiento general, bajo el nombre de existencialismo, un sistema cuyo objeto es ir contra todos los sistemas que ahoguen la espontaneidad y la inquietud de los existentes, sean Iglesia, Estado, partido, idea o moral.

¿Cómo no iban a estar de acuerdo con él? Para Sartre la vida superior es ante todo como una alegría de libertad. El primer paso del existencialismo es hacer consciente al hombre de que es responsable de su existencia y que encargándose así de sí mismo es dueño y posesor del mundo entero. Libertad, por otra parte, no abierta a nada, ni ofrecida a nadie, libertad "por nada". Opuesta sobre todo a "lo otro", al "otro", ese sucio objeto tocante y vidente y por

ello "mi infierno", "mi pecado original". Ateo coherente suprime todos los apoyos en que se apuntalaban los otros negantes de la divinidad: valores universales, moral general, dogmas sociológicos, etc. El hombre, sin socorro alguno, está condenado en cada instante a inventar al hombre.

Todos estuvieron de acuerdo: estamos en la época del existencialismo. Se había encontrado la ción: última expresión de una de las tradiciones existencialistas, que salida de Heidegger, se ha constituido ella misma como la oposición radical a los fundadores de la filosofía moderna de la existencia. El objeto del libro es establecer esta tradición olvidada. Ninguna otra tradición tiene nada que decir —según él— al desespero del hombre contemporáneo. Su mensaje no es un mensaje de desesperación sino que lo arma contra sus locuras. Su ob- actividades del saber y de la utilidad: ¿Hay un clima ontológico mejor preparado para recibir la exigencia existencialista? ¿No habrá que decir más simplemente, se pregunta Mounier, que el existencialismo es otro modo de hablar el cristianismo? Tal sería sin duda la respuesta de Pascal y Kierkegaard, considerándose testimonios de la evidencia cristiana, hoy día representados en el existencialismo francés vivo, por Gabriel aMrcel.

Através del libro está expuesto este proceso con claridad maravillosa. Comenzando por el tema del despertar filosófico nos da el concepto dramático de la existencia humana por su contingencia, su fragilidad, su soledad y su secreto. No menos lúcidamente continúa enfrentándose con los temas de la conversión personal, la entrega, y el tema fundamental del "otro". Luego de exponer la nota existencial de la acción y de demostrar que la filosofía de

a, ocasión de un Libro

filosofía que aglutinaba un sentir colectivo. Se adoptó al instante el adjetivo existencialista, no sólo por sus adeptos sino también por los contrarios o indiferentes.

Hubo una moda existencialista. Peinados femeninos existencialistas a lo Juliette Greco, canciones existencialistas, modelos existencialistas de los grandes modistos, barrios existencialistas, cafés-conciertos existencialistas —las famosas "caves"—, etc., etc.

En fin, se había entregado al charloteo cotidiano una filosofía encarnada. ¿Pero era auténtica era realmente nueva, eso el existencialismo?, se preguntaba la gente sensata y lo suficiente culta para no ser ingenua. Emmanuel Mounier dio respuesta a estas preguntas.

Respuesta clara y reposada ante el torbellino de entusiasmo histérico por el sartrismo, escrita en un libro breve y sustancioso: "Introduction aux existentialismes". No, la posición de Sartre vive sólo de su radicalismo oportunista y del estilo literario en que está vertida. No, el existencialismo sartriano tiene raices en el pasado. No, el existencialismo de Sartre es un falso existencialismo, brote último de una de las ramas del árbol existencialista.
Apartando a un lado el tumulto del mundo, Mounier intenta conducir a esa mezcla de existencialismo e inexistencialismo que es el sartrismo, a su propia situa-

jeto, como el de toda la filosofía, es explorar la existencia y los existentes.

Sin embargo, hoy día se da el nombre preciso de existencialismo, a una corriente especial del pensamiento que se podría caracterizar como una reacción de la filosofía del hombre contra el exceso de la filosofía de las ideas y de las cosas, considerando como su primer problema la existencia del hombre.

En este sentido el existencialismo se junta a una ilustre galería de antecesores. La historia del pensamiento está jalonada por una serie de despertares existencialistas, que han sido para el pensamiento como conversiones hacia sí mismo, como retornos a su misión original. Comienza con Sócrates, los estoicos, San Agustín, San Bernardo, Pascal. Como padre titular de al escuela moderna aparece Sören Kierkegaard, el solitario, que se yergue contra el sistema de Hegel, el Sistema absoluto o sistematización del sistema, al cual opone la Existencia absoluta.

En este momento el árbol del existencialismo se separa en dos ramas.

Una se injerta inmediatamente en el viejo tronco cristiano. Ante la naturaleza: la eminente dignidad de la imagen de Dios, redimida y llamada por Cristo Encarnado; primacía de los problemas de la salvación sobre las

En el inicio de la otra rama se yergue otra figura de solitario: Nietzsche. En pleno esplendor del progreso material del siglo XIX anunció con alucinado genio el fin de la era evangélica, pero tuvo que esperar para ser oído, a que se inscribiera la desesperanza en los corazones desolados de la presencia divina y decepcionados de los mitos con que intentaban reemplazarla. De tal ocasión se formaría un nuevo estoicismo en el cual el hombre es exaltado, en su enfrentamiento con su soledad fundamental, colocándolo directamente ante la nada. Tal es la línea del existencialismo ateo que va desde Heidegger a Sartre, y que se ha tomado hoy, abusivamente, como todo el existencialismo.

Emmanuel Mounier busca en el dominio de éstos aquellos problemas que les son comunes, para examinarlos y presentarnos el análisis de cada una de las transformaciones que sufren de una tradición a la otra.

la existencia está trabajada interiormente por el cuidado de ligar la existencia a la verdad, acaba afirmando que el reino del ser está entre nosotros. ... ...

Vista globalmente la reacción existencialista, cristiana o no, marca el retorno de lo religioso a un mundo que ha intentado constituirse como puro manifiesto. El existencialismo cristiano es una defensa viva y evidente contra las secularizaciones de la fe, según dice Mounier, y por su parte el existencialismo ateo da a luz a un negro misticismo. En todo caso, asegura Etienne Gilson, la filosofía existencialista es

la única que no deriva de un mundo irremediablemente cortado del de la religión. Esta es la novedad redescubierta para nosotros por el libro "Introduction aux existentialismes".

LUIS SERRALLACH

Los otros Libros

PORT-ROYAL

HENRY DE MONTHERLANT

L'any passat, cap allà pels volts de Pasqua, la "Comedie Française" vingué al Teatre del Liceu. En el seu programa va presentar-nos aquesta obra. I la crítica que va merèixer podria sintetitzar-se dient: "Si, uns valors grandiosos, una extraordinària intensitat dramàtica, una força de pensament sorprenenets... però massa teologia, massa intellectual, massa llunyana històricament". No tingué gens d'èxit.

Es cert que l'autor es proposa una línea de total austeritat escènica: poc moviment, molta problemàtica... És aquesta tota l'explicació del seu poc èxit? També el teatre grec és així i en té! Reflexionar sobre una obra teatral quant se'n coneix la reacció del públic, és entrar una mica més endins del nostre "públic", del que ens escoltarà buscant sentir la veu de l'Església amb l'ajut de la nostra.

Centrem l'obra d'aquest autor francès. Ell no és catòlic. Però és un bon francès, d'aquesta nació que es gloria de ser la "Filla primogènita de l'Església". No pot, doncs, deixar de banda que la cultura i el poble francès porten l'emprempta del cristianisme. I ell s'interessa per aquest esperit religiós del seu país i li dona cabuda en la seva obra teatral: Tota una trilogia és dedicada al cristianisme i els seus problemes.

Una cosa el frapa: Que el cristianisme teòric, trascendent, dels llibres catòlics no s'adiu pas amb la pràctica del seu poble que es confessa creient. Montherlant planteja per dos cops aquest tema: En "Le Maître de Santiago" i en "Part-Royal".

Pel planteig en "Port-Royal" escull una situació-límit del cristianisme: El martiri. Un martiri "sui generis", impropi, però martiri al cap i a la fi: L'opresió d'una comunitat de religioses que aspira a un cristianisme autèntic, primitiu, sense concessions ni febleses. En front seu s'aixequen les forces del cristianisme oficial d'un Cardenal Richelieu, d'uns Fenelons i Bossuets, d'un Beaumont de Perefixe —l| "adversari" en la peça que comentem— que compaginen la Cort dissoluta de la França renacentista amb la pietat més fonda, el nombre dels fidels amb l'estretesa de les vies del Regne dels Cels, la riquesa i la força política amb la pobresa evangèlica. Montherlant arriba a presentar-nos com a figura encarnadora del cristianisme romà a una pobra monja que confont els seus defectes personals amb l'actitud de l'autèntic cristianisme.

En "Port-Royal" el cristianisme moral "autèntic" de la comunitat s'oposa al mundanitzat cristianisme del seu bisbe que, malgrat tot el que hom li retreu, posseeix i defensa la fe de l'Església eterna. I la comunitat —personificada per Sor Angèlica de Sant-Joan, tipus magnífic de psicologia femenina, dèbil i heroica, tremolosa i ardent, auster puntal de les seves germanes quan la seva ànima s'està enfonsant en l'angoixa d'una tenebrosa crisi de fe— sofreix un martiri a la vegada intern i extern.

La persecució externa neda per damunt de la fosca i el buit interior: Les pobres monges no comprenen res d'allò que el seu Bisbe i el Papa diuen que és herètic. Però els seus sacerdots els han dit que sobre allò està fonamentada la reforma de Port-Royal que per elles és el viu reflexe de Crist i principi del rejoveniment de l'Església. Més, què pot representar l'Església i Crist per qui es sent sense fe?

Neix en aquest moment una sublim actitud: El martiri sense fe, la lluita gegantina amb la por, una por que, si per Bernanos era pregària davant de Déu, per Mantherlant és súplica de misericòrdia adreçada als homes.

Però els homes fan el sord al clam de la por —quina diferència amb Bernanos!— i la "Bèstia" s'abat sobre el Monestir, la reforma de Port-Royal queda reduïda a episodi històric i el teló final baixa sobre el cant de Nona en recto-tono, sobre el cant trist de l'Hora que contempla la mort de Crist en la Creu.

Ha trobat la Creu, Henry de Montherlant? L'ha buscada, la troba el seu públic barceloní?

Entenen veritablement el misteri de l'Encarnació i de la Pasqua? El misteri del martiri?

L'autor vol trascendir tot lligam amb el món que Crist refusà. Valora bé aquesta trascendència? Trascendeixen els seus herois la màxima expressió d'aquest món, el fi humanisme espiritual que arriba a les més admirables sublimacions de l'humà però resta humà?

Si el cristianisme és alguna cosa, és u nsobre-humà abrandat pel foc de l'amor diví en Crist i no per l'humanisme de la llei.

F. J. FORTUNY

Catequesis del Misterio Cristiano

MIGUEL PEINADO

D. Miguel Peinado es párroco de El Salvador, de Granada; 10.000 personas forman su feligresía. Es el mayor de los cuatro hermanos sacerdotes que trabajan en la misma parroquia; este es un elemento que hay que tener en cuenta para hacerse cargo y comprender toda la actividad que allí se está llevando a cabo. Un mismo trabajo entre hermanos permite una colaboración muy superior a cualquier otra comunidad.

Uno de los más importantes trabajos apostólicos en las Parroquias del Sur de España es tener bien enfocadas las catequesis, ya de niños ya de adultos. No pueden seguir fomentándose comunidades parroquiales a base de una enseñanza y prácticas de generaciones pasadas; es necesario que la formación religiosa en el siglo XX, en cuanto lo permitan sus inteligencias, sea algo más que una serie de prácticas tradicionales o de devociones a los Santos, de ahí la constante preocupación por la catequesis. "La Catequesis del Misterio Cristiano", publicada por D. Peinado, es el fruto de las catequesis predicadas a los adultos, en número aproximado de 300, cada domingo por la tarde durante doce años.

La Parroquia del Salvador puede clasificarse en el grupo de las llamadas "Parroquias-piloto". No se ha tenido reparo en reformar dentro de los márgenes posibles, la organización parroquial tradicional; se ha dado entrada a los seglares para que sean ellos los responsables de muchas tareas parroquiales, lo que permite a los sacerdotes dedicarse durante más tiempo a las tareas estrictamente sacerdotales. Se han creado las asociaciones apostólicas convenientes a las necesidades parroquiales, procurando que todas ellas tengan siempre una misma orientación y trabajo común. Se ha captado con verdadero interés a los niños; "todos" los niños de la Parroquia, sin excepción, reciben formación catequística; aún más, cuando el niño ha pasado la edad infantil pasa a otros "estratos" parroquiales que satisfacen plenamente sus inquietudes intelectuales, morales o recreativas. El ambiente parroquial se puede decir que ha captado al niño para hacerlo elemento consciente de la Parroquia. Han sido precisamente los niños los que han hecho posible que un 3 por ciento de cumplimiento religioso se haya convertido actualmente en un 40 por ciento.

EL LIBRO. — Editado por la editorial "Padre Suárez", en 327 págs., presenta el resumen de la catequesis de adultos. Partiendo del hecho de nuestro bautismo y de la realidad de la vida sobrenatural, la exposición se abre en tres catequesis: la filiación divina, nuestra incorporación activa a Cristo, y la inhabitación del Espíritu Santo en nosotros. Como oposición a este llamamiento cristiano se propone la catequesis del pecado. Este esquema permite un buen encuadre de la explicación de los sacramentos como fuentes de nuestro desarrollo en la vida sobrenatural. En la segunda parte se propone la obra salutífera de Dios por medio de Jesucristo, explicación de la obra de Cristo, la Stma. Virgen como corredentora, el Espíritu Santo vivificador de la obra de Cristo y la Iglesia con su vida sobrenatural centrada en la Eucaristía. Como últimos capítulos, el Sacramento del Orden y el del Matrimonio —sacramentos para la comunidad cristiana. No hay en la segunda parte una catequesis específica de la Trinidad porque, según el autor, el misterio de la encarnación del Verbo y de la misión del Espíritu Santo nos dan una idea exacta del misterio trinitario, y así evita el peligro de hacer de esta catequesis una lección calcada de un esquema especulativo.

Como notas interesantes hay que notar que son constantes las citas de la Sagrada Escritura y del magisterio extraordinario de la Iglesia; las citas de los Evangelios y de S. Pablo y los cánones de los concilios son aducidos constantemente; la misma catequesis ha sido montada precisamente a base de estos textos: son un centro, no una nota marginal o un arsenal de ejemplos. Ello facilita el contacto de los fieles con la Palabra divina que dejará de ser algo "escrito" y pasará a ser casi inconscientemente, algo esencial para la vida y desarrollo cristiano. El organismo de la vocación cristiana a partir del Bautismo, su desarrollo a través de los sacramentos, la gratuidad de los dones recibidos por misericordia y bondad de Dios, quedan claramente presentados. El libro puede ser útil para personas de cultura media que busquen un desarrollo orgánico de las verdades cristianas.

Aunque algunas veces da sensación de que no ha sabido salirse de esquemas de tesis, que algunos textos de escritura y magisterio necesitarían más explicitación para su conocimiento exacto, que el libro es demasiado compacto —es de suponer que cada catequesis se desarrolla en varias conferencias— y que parece una presentación muy estática del misterio, lo que hace del libro más bien una teología para seglares, representa, sin embargo, el elogiable esfuerzo de un párroco para procurar que sus fieles tengan una sólida formación religiosa.

MANUEL CLARET

REFLEXIONS SOBRE EL TANCAMENT

Són sovint les velles del poble les que més encerten en triar remeis pels problemes que anomenem seriosos. En coneixia una —tan assenyada com l'ànima camperola— que repetia a tothom: qui no escolta no s'engreixa, qui no parla es torna mut, qui no es mou, ni riu ni plora. I les seves paraules tot i semblar massa vulgars, tenen ara actualitat.

La bona dona venia a dir el mateix que nosaltres quan se'ns acut presentar l'home com un ésser obert als altres, com un ésser alhora individual i social, com un ésser perfeccionant-se en la seva individualitat per la recerca de l'amor i del contacte.

Formulada en termes generals la doctrina no té masses dificultats. Tots admeten que l'home és "un ésser destinat a", encara que hi hagin baralles sobre quin sigui el terme de la vida humana. Són molt pocs els que neguen la necessitat de l'acció, confosa moltes vegades amb la mateixa vida, atribuint-li un gran paper en la formació psicològica de l'home. L'aplicació esdevé sovint més dificultosa perquè de cap de les maneres podem oblidar que la formació *dinàmica* de l'home suposa un gran procés de formació individual. A més, prenent l'acció en el sentit estricte d'activitat entre els homes, es tracta de conseguir un equilibri —difícil com totes les harmonies— entre realitats en aparença oposades, com silenci-paraula, intus-extra, acció-contemplació.

En comptes d'insistir avui en els perills de l'acció esbojarrada, cal insistir en com ens aprofitarem en la vida que ara vivim dels grans aventatges de l'apertura

S'ha comparat la vida dels seminaris, a la vida oculta de Nazareth. La comparació és exacta si no se la retalla. És ben veritat que Jesús no esmerça pas els anys d'infant o adolescent a fer miracles, predicar les paraules del Regne, conquerir deixebles o retreure als fariseus de sempre l'abús que han fet de la Llei divina, aplicant-la amb grans ulls humans. Jesús no s'ha **manifestat** encara. Ara bé: seria absurd fer creure que durant tot aquest temps Jesús roman espiritualment **tancat**. Jesús sempre obert als homes viu en contacte amb els altres.

Com si tots fossin doctors del temple, pregunta i escolta les preocupacions de tots aquells que el volten. Aprèn —parlem humanament— a conviure "en" i "amb" el tràfec dels seus germans. Jesús creixia i créixer vol dir assimilar i fer pròpies les forces i els coneixements que ens trameten els homes i les coses. Fins en un hipotètic estadi humà, podia l'evangelista afirmar de Jesús que "Ell prou sabia allò que hi ha en els homes".

Si l'entenem així Nazareth esdevé de cop i volta escola dels que aprenem o volem aprendre. Nazareth és la llar del silenci ple, no de la inactivitat pansida. Nazareth ens obra els ulls, fadigats de tanta rutina, per enjoiar-nos cada dia amb la troballa nova, amb l'aprofundiment de vivències antigues, amb nou risc que porta noves paus i nous silencis.

És, en realitat, la nostra vida oculta, de formació, imitació d'aquesta vida plena de Jesús? Sabem descobrir tots els secrets que s'hi amaguen? Els fets diaris testimonien que no. La desil·lusió, la crítica, el cansament, la consciència que alguna vegada ens ha escomès de què perdem el temps, van corcant poc a poc els primers anhels jovenívols.

Fruit d'aquest desencantament és la dèria d'acció extrovertida que cerca retrobar fora les vivències que la foscor no ens dóna. I està clar: els que davant Déu i davant els homes tenen cura de nosaltres, no gosen permetre aquesta acció adelerada, creient-la prematura. Però, de fet, la nova restricció només consegueix augmentar en nosaltres el desig de "veure el món". Com si la reclusió imposada tensés l'arc de les nostres fretures. Hi ha doncs en tot aquest procés quelcom que no rutlla prou bé: d'una banda veiem la necessitat d'un Nazareth **obert** que ens faci créixer. De l'altra ens en adonem de la nostra inadaptació real a aquesta vida tal com la vivim. Per què aquesta inadeqüació? Jo diria que la dificultat està a vegades a l'encapçalament de la qüestió. Comencem per una vida de silenci necessària però molt difícil d'aprofitar. Puix aquesta vida requereix —per ésser viscuda plenament— una preparació profunda. Tenim aquesta preparació?

Un segon punt, que podria resoldre la primera dificultat dels que entren nens encara en la nova vida, seria l'obertura gradual de les nostres vides a les altres vides, de la nostra problemàtica a la dels altres. Fer acte de presència a la natura —amb tots els seus missatges—, a la vida dels homes, a la vida de la Gràcia. Aquesta presència és sobretot una formació intel·lectual que ens permet estudiar els problemes teòricament, en la plàcida regió dels principis.

Només el coneixement gradual del concret ens pot lliurar de l'idealisme massa teòric, malaltia del que jutgen la terra sense tocar-hi massa de peus.

Resta en tot això que els formadors oberts i entusiasmats amb llur tasca, ens ajudin a obrir-nos al món que el Senyor creà. I també en nosaltres mateixos s'ha de donar l'optimisme de la docilitat que és la resposta generosa a la confiança. Però un cop donats aquests dos termes, hem de saber-nos llençar al conviure amb la seguretat de què no solament els de fora sinó fins els de dins i tot, saben paraules que ignorem, afanys que poden convertir-nos una mica cada dia.

Potser aleshores l'activitat no serà pas heretja o inútil, sinó cristiana, perquè ens farà comprendre el gran Misteri de Jesús, el Crist, ocult 30 anys, però no en l'amagatall de les paüres, sinó en la tasca d'anar descobrint els homes que Ell s'havia format a imatge i a semblança del seu rostre.

IGNASI RIERA, S.J.

ART

El Sr. Josep Ricart ha obert aquest any la porta de la Sala d'Art del nostre Seminari. Presenta un conjunt d'escultures inspirades en l'encíclica "Haurietis aquas" —que ha realitzat com a homenatge a l'encíclica—, junt amb altres obres de caràcter religiós.

El Sr. Ricart refusa ser interviuat. Més aviat té ganes que li parlem nosaltres sobre què ens sembla la seva obra, que no pas de comentar-la ell mateix. No obstant, la conversa el porta de seguida a fer-ho.

La seva obra —ens diu ell— vol fer arribar a tothom que la vegi un missatge religiós. Busca això abans que no pas altra cosa. El seu art no complirà la seva finalitat si només s'hi descobreix l'art, sense el caire religiós. Com també quedaria a mig camí, si el seu treball resultés vedat a algú. Per tant, en la seva realització —no descuidant l'estil de formes actual— no perd mai de vista la doble visió: "tothom" i "religiós".

Les escultures que ens ha presentat, corresponen força a aquesta perspectiva que té del seu treball. Es admirable la senzillesa amb que ens parla de l'esforç per mantenir-se fidel a aq...sta visió catequètica que vol donar a les seves obres. ...

Encuentros a lo vivo

Los encuentros entre religiosos y seminaristas vienen realizándose entre nosotros desde hace cinco años. El hecho de no considerarme jefe espiritual ni siquiera teorizante de ellos me da cierta espontaneidad para exponer mi opinión y demostrar mi interés. En realidad resulta casi imposible que un simple miembro de nuestra comunidad pueda encarnar en sí el papel de alma del movimiento obrero, misional, litúrgico, del "Reencontre", etc., al mismo tiempo. Pero esto no quiere decir que cada uno de los miembros que formas el "Seminario de Barcelona 1961-1962" no debamos responsabilizarnos ante cada uno de ellos.

El movimiento de los encuentros ha superado ya, según mi opinión, la etapa idílica y debería abrirse a nuevas formas, tal vez más efectivas. Se nota un cierto decaimiento; es posible que esté llegando la etapa de madurez. Los pioneros del movimiento están ya en los campos de trabajo. Los que como simples miembros de una comunidad hemos seguido tenemos el peligro de seguirles solamente con el vago recuerdo de lo que fueron los comienzos. Los objetivos propuestos en un principio fueron dos: romper el hielo y conseguir un mutuo conocimiento y comprensión. Entre nosotros unos opinan que este primer paso es ya un hecho, otros lo contrario. En todo caso hay que reflexionar... y también actuar. Existe por ejemplo la posibilidad de una realización práctica: la colaboración en los catecismos.

Un hecho me ha demostrado, "in actu secundo" tal posibilidad. A nuestro catecismo de San Juan Bta. de Besós acudieron el curso pasados dos salesianos y cinco jóvenes del colegio de Horta. Con ello nacieron dos nuevos catecismos —al aire libre— en los límites de la Parroquia. Los catequistas del Seminario que hasta entonces se limitaban a dirigir el catecismo "tradicional" cobijado en el edificio del templo, se les unieron para llevar en colaboración los tres catecismos. Esto hizo posible que en pocos domingos la fisonomía externa de la Parroquia cambiase: de todos los rincones de la misma acudían los niños atraídos por la novedad del fútbol, callejero todavía, pero organizado; atraídos por los flamantes equipos que fueron apareciendo. También los de 12-15 años salieron; hasta los padres venían alguna que otra vez a observar. Comenzó y con perfecta regularidad continuó la proclamación de la vida, Pasión, Muerte y Resurrección de Nuestro Señor Jesucristo. El final de curso nos sorprendió cuando los catecismos al aire libre estaban en pleno auge, mientras simultáneamente el catecismo tradicional —horario: 3'30-5— iba muriéndose de pura inanición.

Lo más interesante es que todo esto pudo llevarse a cabo en estrecha colaboración con la Parroquia y de todos los catequistas entre sí. La velada de final de curso congregó a los niños de los tres catecismos junto a la Parroquia; en ella actuaron todos —incluso las niñas del cat. parroquial— preparados previamente por cada catequista. Cada uno cumplió puntualmente

su misión y el resultado fue espléndido dentro de los límites que impusieron las circunstancias. El fin de curso culminó en una excursión —en dos autos— a Santa Fe del Montseny, los gastos cubiertos por el catecismo, totalmente carente de fondos, gracias a una rifa organizada en todo el territorio parroquial. La tarea de la rifa unió a los catequistas, a los padres y a los mismos niños. Ciertamente que no fue la ideal, pero la realización responsabilizó a todos.

Durante el transcurso del curso fuimos recorriendo sucesivamente las etapas de conocimiento, comprensión y mutua estima. La vida que nos unía en trabajo común iba tejiendo entre todos lazos de amistad y aprecio que seguramente no hubiésemos conseguido después de muchas reuniones, más o menos artificiales, organizadas intencionadamente con este fin.

A pesar de las dificultades y de los fallos quedamos convencidos de que habíamos realizado una primera etapa —la nuestra— de lo que podría ser en el futuro la colaboración pastoral de ambos cleros. Valía la pena salir de nosotros mismos, de la pequeñez de nuestras obras, pequeñez por lo menos de horizontes. El interés fue muy grande, la realización muy pequeña. Para demostrar el movimiento no es necesario dar muchos pasos. Por ley de contraste quedó una vez más confirmado aquel axioma: "quod passive discitur, neque discitur".

RAMIRO GUAL

INDIVIDU - COMUNITAT

El plantejament seriós del sentit de comunitat, avui dia, és un tema que s'està imposant pel seu propi pes.

És molt curiós constatar com grups de sacerdots seculars, que refusen l'estat religiós i que, no obstant, aspiren a una perfecció, arriben també al final, sense adonar-se'n, a la necessitat d'una vida comunitària. Un exemple: un equip sacerdotal es planteja el problema de la pobresa. Quan parlen de la pobresa dels religiosos, semblen voler-li restar valor en fer veure que aquesta sempre està estintolada per la cura de tota la comunitat; però, quan se'ls hi pregunta per què volen fer vida d'equip, diuen que per ajudar-se mútuament, "ésser tots per a un i un per a tots". I així no s'han adonat que ells han caigut també en el cercle. Només que no viuen en comunitat; però sí que fan vida comunitària.

Això demostra que la comunitat és una cosa a què cal prestar molta atenció i revisar profundament el seu sentit.

El tema que estudiem en aquest article cau de ple dins el concepte de comunitat. Ara, però, cal distingir ben bé entre viure en comunitat i viure comunitàriament, perquè podria molt bé donar-se el cas que uns individus visquessin en comunitat i en canvi no visquessin comunitàriament.

Viure en comunitat vol dir viure (existir) en un mateix lloc, i viure comunitàriament vol dir, en certa manera, viure tots una mateixa vida, participar tots de la vida de tots. Més breu: viure en comunitat és "coexistir", i viure comunitàriament és "conviure".

Per viure comunitàriament, doncs, no és del tot necessari viure en comunitat. Encara que moltes vegades és sumament convenient.

Entès això, podem saber millor què representa l'individu dintre del curs i el curs dintre del Seminari.

L'individu es vincula des d'un principi a dins un curs, i el curs és el qui arriba al final.

El curs és com una petita comunitat dins la gran comunitat del Seminari. És comunitat perquè tots els del curs han tingut unes mateixes il·lusions, i han sofert per uns mateixos problemes. Ells han menjat, han crescut, han estudiat, han resat i han jugat junts; en fi, han tingut unes mateixes vivències. Això és el que els fa ésser comunitat, i no el sol fet de viure junts i usar d'uns mateixos mitjans de formació. Això no els distingiria d'un altre col·legi qualsevol.

Però, encara més, perquè hi hagi vertadera comunitat no n'hi ha prou amb la materialitat d'aquests fets. És necessari que hi hagi, a més, esperit de curs; que els problemes i les alegries d'uns arribin a ésser les alegries i problemes de tot el curs; i que també les aptituds de cadascú vinguin a resultar en benefici de tots, quedant-se enrera, si és necessari, l'individu, per anar sempre endavant el curs. Allò era ésser comunitat; això és viure comunitàriament. Conformen-nos una vegada més a l'esperit de l'Església que vol que els carismes de cada fidel estiguin al servei de tota la comunitat.

Si es pogués assolir, dins el curs, un pla de col·laboració conforme a aquestes idees, no es donarien tants complexes d'inferioritat o posicions ridícules en voler reixir per part dels qui tenen menys aptituds, i s'evitarien també, al mateix temps, actituds de superioritat per part dels més dotats. Perquè llavors el que interessaria, seria no l'elevació d'uns quants sinó l'elevació de tots al servei de l'Església tota. Fixem-nos que, quan fa una mica hem dit dotats, ho volíem dir en el sentit que vol l'Església, que encara que hi hagi diversos dons, un mateix ha d'ésser l'esperit que ens uneixi i ens vivifiqui.

Guardant les proporcions, el curs, ha d'estar sempre obert al servei de tota la comunitat, com l'individu ho ha d'estar amb els del seu curs. Si hi hagués uns quants cursos d'aquest caire, canviaria la faç dels nostres seminaris.

JAUME SANTIVERI
Seminari de Solsona

I. G. STEL - 12-61 - REF. 4587